

Kislexikon

biogén: élő anyagból származó vagy azzal kapcsolatos folyamatok, elemek. (In: *Haszpra László: Metán: az ózonképződéstől az éghajlatváltozásig*)

digitális szűrő inicializációs eljárás: az inicializáció során az adatasszimiláció eredményeként előállított kezdeti feltételben egyensúlyba hozzák a légköri nyomás- és szélmezőt, kiszűrve a hullám-megoldások közül a meteorológiai szempontból irreleváns, nagy amplitúdójú nagyfrekvenciás hullámokat, melyek nem-kívánatos zajokat okozhatnak az előrejelzésben. A digitális szűrő technika a modell néhány órára való – adiabatikus folyamatokra korlátozott – hátraintegrálása, majd teljes előreintegrálása révén, az állapotathatózókra súlyozott átlagolás alkalmazásával végzi el ezt a folyamatot. (In *Szépszó Gabriella: Interjú Radnóti Gáborral*)

helikalitás: maga a helikális szó jelentése csavarvonal alakú, tehát ez is mutatja, hogy a \sim az áramlás csavarvonalyszerűségét jellemző mérőszám (horizontális áramlás esetén). A \sim a zivatarok, szupercellák élettartamának becslése során alkalmazhatjuk. (In: *Baár Péter et al.: A jégeső előrejelzés verifikációja*)

kód optimalizáció: az előrejelző modell számítógépes kódjának olyan átszervezése, aminek köszönhetően a modell futtatása gyorsabbá és hatékonyabbá válik anélkül, hogy megváltoztatná az előrejelzés tartalmát. (In: *Szépszó Gabriella: Interjú Radnóti Gáborral*)

kód review folyamat: az előrejelző modell fejlesztésekor születő új számítógépes kódrészlet ellenőrzése és összehangolása a meglévő modellekkel. (In: *Szépszó Gabriella: Interjú Radnóti Gáborral*)

logisztikus regresszió: olyan matematikai eljárás, amely segítségével csoportosíthatjuk az adatainkat. A rendelkezésre álló adatpárok helyett az adatok valószínűségével ad becslést. (In: *Baár Péter et al.: A jégeső előrejelzés verifikációja*)

metabolizmus: élő szervezetekben végbemenő anyag- és energiaáramlást kifejező orvosi/biokémiai fogalom. (In: *Haszpra László: Metán: az ózonképződéstől az éghajlatváltozásig*)

metanogén: metánt termelő mikroorganizmusok egy csoportja. (In: *Haszpra László: Metán: az ózonképződéstől az éghajlatváltozásig*)

metanotrof: olyan mikroorganizmusok, amelyek oxidálják a metánt (szén – és energiaforrásként metánt használnak). (In: *Haszpra László: Metán: az ózonképződéstől az éghajlatváltozásig*)

permafroszt: állandó fagy/örök fagy. Olyan (elsősorban) talajokra vonatkozik, amelyek hőmérséklete legalább két egymást követő évben $0\text{ }^{\circ}\text{C}$, vagy ez alatt marad. Többnyire a sarkvidékek (északi), Sziberia, Kanada, Alaszka területe és magashegységek területén fordul elő. (In: *Haszpra László: Metán: az ózonképződéstől az éghajlatváltozásig*)

pirogén: égés vagy hó alkalmazásának hatására keletkezett. (In: *Haszpra László: Metán: az ózonképződéstől az éghajlatváltozásig*)

rétégzett véletlen mintavétel: egy statisztikai eljárás, ahol a sokaságot egy vagy több megválasztott szempont szerint csoportosítjuk, majd a csoportokból véletlen mintát generálunk. Ezáltal a teljes sokaság vizsgálata helyett egy, a sokaságot leképező kisebb elemszámú minta alapján tudunk statisztikai következtetéseket levonni. (In: *Baár Péter et al.: A jégeső előrejelzés verifikációja*)

sújtólég: bányalégnek, vagy vihedernek is nevezik. A metán és a levegő robbanóképes keveréke, amely fogalom elsősorban a mélyművelésű bányászatból (elsősorban szénbányák) ismert. (In: *Haszpra László: Metán: az ózonképződéstől az éghajlatváltozásig*)

termogén: hő hatására keletkező. (In: *Haszpra László: Metán: az ózonképződéstől az éghajlatváltozásig*)

töbör: gyakori és jellegzetes felszíni karsztforma. Néhány méter-száz méter átmérőjű, kerekded, tölcser alakú zárt szintvonalú mélyedés, gödör (a dolinánál kisebb). (In: *Dobos András et al.: A 2022-2023-as téli szezon összefoglaló elemzése a Bükk-fennsík Mohos-töbör és Vörösmeteor-töbör mérései alapján*)

TANULMÁNY

Bokros Kinga, Lakatos Mónika: A fűtési foknapok változása a múlt század elejétől napjainkig. 2/66

Bokros Kinga, Lakatos Mónika: Szőlészeti klímaindexek alakulása a múlt század elejétől a Soproni borvidék területén 4/183

Dobi Ildikó, Bíróné Kircsi Andrea, Péliné Németh Csilla: Nap- és szélenergia hasznosítás helyzete 2020-ban és 2021-ben. 1/28

Erdődiné Molnár Zsófia, Kovács Attila Viktor: A 2022-es aszály agrometeorológiai elemzése. 1/20

Horváth Ákos, Breuer Hajnalka: A víz körforgalma a légkörben és a 2022-es rendkívüli aszály meteorológiai háttere. 1/2

Németh Ákos: 20 éves az Országos Meteorológiai Szolgálat Minőségirányítási Rendszere. 2/74

Péliné Németh Csilla, Bíróné Kircsi Andrea, Dobi Ildikó: Szélenergia innovációk a világban. 3/126

Simon Gergő: Az Országos Meteorológiai Szolgálat közösségi médiás tevékenysége: új kommunikációs formák a hiteles meteorológiai adatok közlésében. 2/80

Szentes Olivér: Szárazság Magyarországon 2022-ben és a múltban. 1/9

Szépszó Gabriella, Baran Ágnes, Baran Sándor, Jávoriné Radnóczy Katalin, Korniyk Miklós, Tajti Dávid: Sugárzásra és magassági szélre vonatkozó rövidtávú előrejelzések operatív statisztikai utófeldolgozása. 3/118

Szilágyi Eszter, Horváth Ákos: A 2022. decemberi hidegbetörés és korábbi extrém téli időjárási helyzetek az USA-ban. 2/58

Varga Zoltán: Az éghajlatváltozás szőlőtermesztésre gyakorolt potenciális hatásainak vizsgálata országosan, hosszú adatsorok alapján. 4/190

Vincze Csilla, Leelőssy Ádám, Mészáros Róbert: A légköri állapothatározók és a változó éghajlat hatása a háziméhekre (Apis mellifera). 3/138

Vincze János Farkas: Szőlőszüret idejének megválasztása a XVIII. századi Jászságban. 4/197

V. Horn Valéria: Városi lakókörnyezet javítása zöldszerkezetekkel 1. 3/131

V. Horn Valéria: Városi lakókörnyezet javítása zöldszerkezetekkel 2. 4/204

KRÓNIKA

Baranka Györgyi: Schenzl Guidó születésének bicentenáriuma – A tudós, szerzetes, tanár. 4/210

Breuer Hajnalka: Az Európai Meteorológiai Társaság 2023-as konferenciájának összefoglalója 4/232

Dobi Ildikó, Fejes Edina: Interjú dr. Radics Kornéliával. 3/161

Erdődiné Molnár Zsófia: A 2022/23-as tél időjárása agrometeorológiai szempontból. 2/94

Erdődiné Molnár Zsófia, Kovács Attila Viktor: Agrometeorológiai visszatekintő. 3/174

Erdődiné Molnár Zsófia, Kovács Attila Viktor: A 2023-as nyár időjárása agrometeorológiai szempontból. 4/230

Fejes Edina: 25 éves az Országos Meteorológiai Szolgálat Stúdiója. 85/2

Fejes Edina: Meteorológiai Világnap – 2023. 2/85

Lakatos Mónika, T. Puskás Márta: Schenzl Guidó 200 – Fotó kihívás és múltidéző séta a Magyar Meteorológiai Társaság szervezésében. 4/236

Major György: Tünczer Tibor szakmai életútjának adatai, 1/40

Marton Annamária: 2022 őszenek időjárása, 1/48

Marton Annamária: A 2022. év időjárása. 2/102

Marton Annamária, Szolnoki-Tótván Bernadett: 2023 tavaszának időjárása. 3/168

Marton Annamária, Szentes Olivér: 2023 nyarának időjárása. 4/224

Oláh Róbert: 150 éve hunyt el Balla Károly. 4/220

Szabó Bernadett: Az időjárás-jelentések egy stúdiós szemével. 2/88

Szabó Bernadett: Schenzl Guidó bicentenáriuma. 4/217

Szabó Dorottya: Hajók az időjárás markában. 3/148

Szolnoki-Tótván Bernadett: 2022/2023 telének időjárása. 2/96

Tóth Róbert: Visszaemlékezés három agrometeorológusra. 3/154

Tóth Róbert, Kiss Márton: Kiváló társadalmi észlelők világnapi kitüntetése. 3/157

Varga László, Nagy József: Emlékezés Dombai Ferencre (1953-2023). 4/221

Zaveczki-Hoffmann Lilla, Lakatos Mónika: Beszámoló a Magyar Meteorológiai Társaság Szakosztályainak és területi csoportjainak 2022. évi tevékenységéről. 2/110

FOTÓ

Márta Róbert (címlap): Jégszillag (2019. január 22., Kecskemét).

Kolláth Kornél, Lakatos Mónika: Évszakos fotógaléria. borítók/1

Harcz Endre: Hullámfelhők Zala fölött (Becsehely, 2023.január 3.)

Pintér István: Tajtékzó Balaton és tépett gomolyfelhők (Fonyód, 2023. február 4.)

Veres Viktor: Téli konvekció szivárvánnyal (Budapest, 2023. február 1.)

Bujdosó Bence: Pirkadati fények a repülőtéren, felvonuló melegfronti felhőzettel (Budapest. február 3.)

Szabó Dorottya (címlap): A fűzfői Balaton (Balatonfűzfő, 2022. április 18.).

Kolláth Kornél, Lakatos Mónika: Évszakos fotógaléria. borítók/2

Jóni Károly: Lencsefelhők az átvonult front mögött (2023. március 11.)

Deák István: Porvihar Császáz (Komárom-Esztergom vármegye) határában (Császáz, 2023. március 11.)

Böke Ferenc: Tavaszzi zivatarfelhő' kócos' üllővel és csapadéksávokkal (Cegléd, 2023. március 8.)

Fodor Szabolcs: Márciusi konvekció mammákkal (Ruzsa, Csongrád-Csanád vármegye, 2023. március 28.)

Miskolczi Panny Timi, Légkőoptikai Facebook csoport: Melléknep és Cirrocumulus (Salgótarján, 2023. március 18.)

Szilvási Norbert, METÉSZ: Görgőfelhővel érkező zivatar a lemenő Nap háttérvilágításával (Nyírkarász, 2023. március 25.)

Kiss Kevin (címlap): Klasszikus szupercella (Drávaszabolcs, 2023. július 13.)

Kolláth Kornél, Lakatos Mónika: Évszakos fotógaléria. borítók/3

Somogyi Csaba: Nem-mezociklonális tornádó Óbuda felett (Budapest, 2023. június 6.)

Bruckner Valcsák Viktória: Peremfelhős zivatar. (Mohács, 2023. április 15.)

Bánkúti Leticia: Turbulens felhővel érkező balatoni vihar (Fonyód, 2023. május 16.)

Kövesligeti István: Sarki fény Salgó várából (Salgó, 2023. április 23.)

Horváth Renáta: Hideg légtó a Balaton felett (2023. május 4.)

Kolláth Kornél, Lakatos Mónika: Évszakos fotógaléria. borítók/4

Schidru Péter, ViharVonal Facebook csoport: Zivatarlánc érkezik a Balaton fölé (Fonyód, 2023. augusztus 29.)

Jakab Gyula Csaba: Tornádó Hegyköztöttek (Bihar megye) mellett (2023. szeptember 3.)

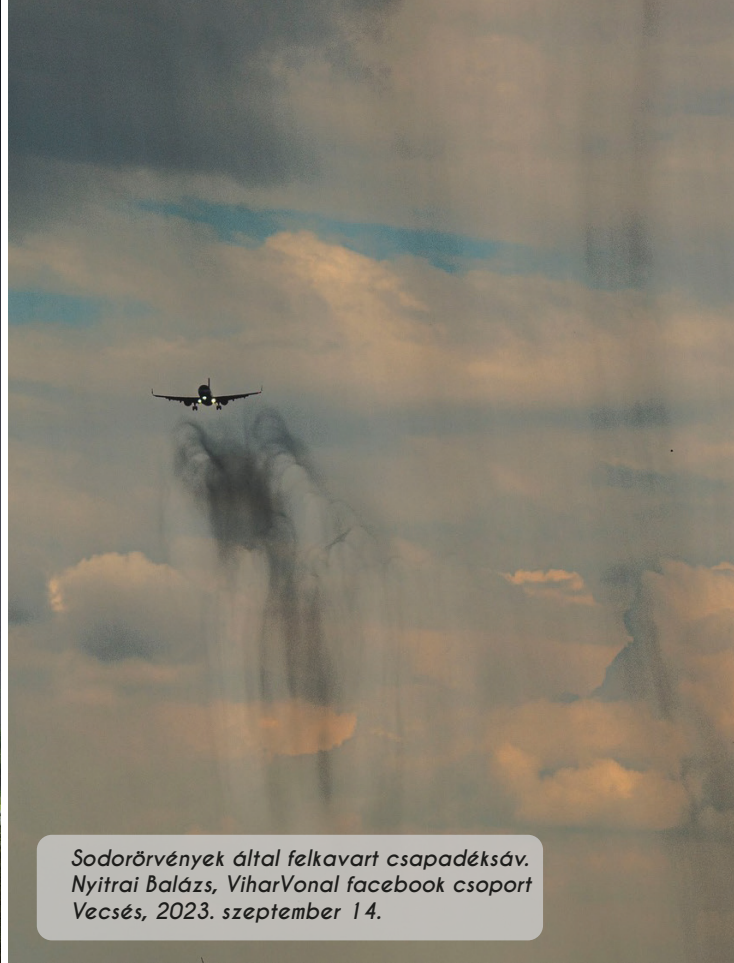
Szűcs Gábor: Vörös lidércek a Csehország délkeleti részén fejlődő zivatarok felett (Gyula, 2023. augusztus 26–27. éjszaka)

Tóth László: Párasság a Bodroghözben napkeltekor (Bodrogheresztúr, 2023. augusztus 27.)

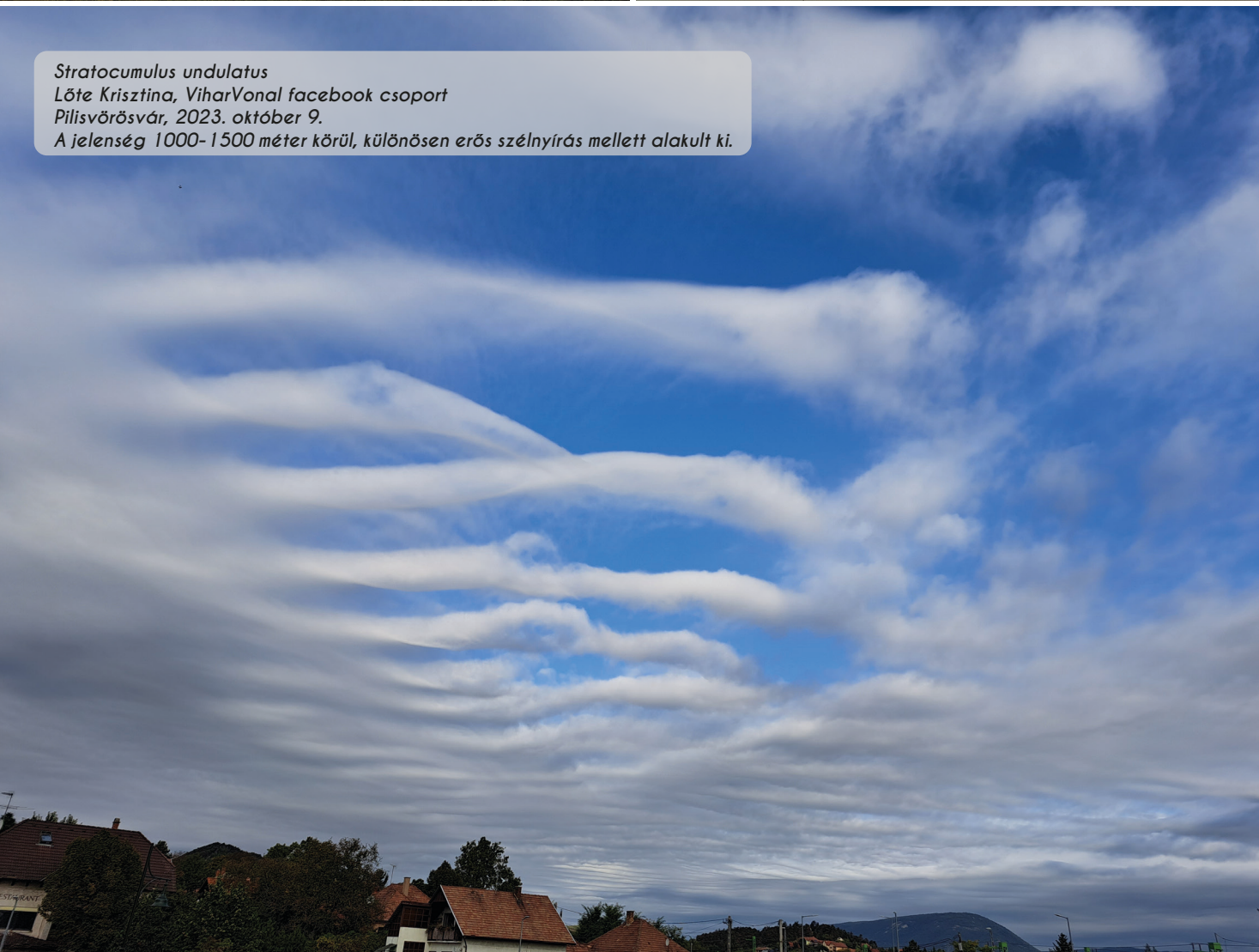

*Körülírt holdhaló
Bali Andreá, Légekoptika facebook csoport
Zalaegerszeg, 2023. december 29.*

29/12/2023 AndySYS

*Sodorórvények által felkavart csapadéksáv.
Nyitrai Balázs, ViharVonal facebook csoport
Vecsés, 2023. szeptember 14.*

*Stratocumulus undulatus
Lőte Krisztina, ViharVonal facebook csoport
Pilisvörösvár, 2023. október 9.
A jelenség 1000-1500 méter körül, különösen erős szélnyírás mellett alakult ki.*

ÁPRILIS 1-TŐL VIHARJELZÉS A TAVAINKON

KÖVESSE A VIHARJELZÉST

A WWW.MET.HU/IDOJARAS/TAVAINK OLDALON.

TÖLTSE BIZTONSÁGOSAN IDEJÉT A BALATONON,
A VELENCEI-TAVON ÉS A TISZA-TAVON!

Magyar Meteorológiai Társaság

A Társaság várja tagjai közé mindazokat, akik érdeklődnek a meteorológia iránt, részt kívánnak venni a Társaság rendezvényein, szívesen bekapcsolódnának tevékenységébe.

www.mettars.hu

METEOROLÓGIAI INFORMÁCIÓK ÉS ÉRDEKESSÉGEK

ELŐREJELZÉS

AKTUÁLIS, MÉRT ADATOK

ÉGHAJLAT

VESZÉLYJELZÉS, RIASZTÁS

LÉGSZENNYEZETTSÉG